

In een seconde lag de inseminator gevloerd

Veilig werken vindt iedereen belangrijk. Maar in de dagelijkse drukte verslapt de aandacht gemakkelijk. Alleen al in de afgelopen zes maanden kregen 23 CRV-medewerkers een bedrijfsongeval door een aanval van een agressieve koe of pink. Vier inseminatoren vertellen hun verhaal.

De mannen werkten al hun hele leven met koeien. Een ongeval zou hun niet overkomen. Dachten ze. Tot die fractie van een seconde waarin één agressieve koe alles op zijn kop zette. Neem Henk. Hij groeide op tussen het vee. Kende de kracht van koeien en wist dat werken met dieren nooit zonder risico is. Toch ging het begin dit jaar mis, toen hij bij een vaste klant de stal in liep om een koe te insemineren. Nog geen vijf seconden was hij binnen toen hij vanuit het niets de lucht in werd gegooid en tegen het ijzer van een boxafdeling belandde. 'Daar lag ik op mijn rug in een box met aan alle kanten koeien om me heen, waarvan er een met haar kop op me in bleef beuken. Ik kon geen

kant op en was ervan overtuigd dat de koe me zou pletten', vertelt hij. Maanden na de gebeurtenis klinkt de emotie nog altijd in zijn stem. 'In een flits zag ik mijn vrouw en kinderen voor me. Ik dacht: ik kom niet meer thuis ...'

Hoe hij is ontsnapt, herinnert Henk zich niet eens meer. Wel hoe boos hij was. 'De boer wist dat hij een agressieve koe had. Maar hij wilde haar niet weg doen.' Op adrenaline maakte Henk zijn ronde af. Thuis kwamen de pijn en de tranen.

'Achter me hoorde ik gebrul'

Of Chris, een oude rot in het vak met meer dan veertig dienstjaren op de teller. Hij moest drie koeien

insemineren die naast elkaar stonden vastgebonden. 'Ik was bezig met de tweede koe toen ik achter me gebrul hoorde. Voordat ik doorhad wat er aan de hand was, lag ik al tussen de koeien. Daarna probeerde de agressieve koe het van de andere kant, waarvoor ik tijd kreeg om te gaan staan en op de buizen te klimmen.' Daar kon Chris de veehouder bellen. Die hielp de inseminator veilig de stal uit. Vier maanden na het incident heeft Chris nog altijd last van zijn schouder. Maar hij is vooral opgelucht dat hij zijn werk nog kan doen. 'Ik had het erf ook wel in een gele of zwarte auto kunnen verlaten', stelt hij de harde realiteit vast.

'Split second' komt nog dagelijks voorbij

Ook oudgediende Simon had in zijn lange loopbaan als inseminator nooit rekening gehouden met het gevaar van agressieve koeien. In zijn geval sloeg het dier toe toen hij over het voerhek klom. Hij sloeg achterover op de voergang en knalde met zijn hoofd op het beton. 'Op dat moment gaat er van alles door je heen', herinnert hij zich. 'Ik had een gat in mijn hoofd, maar het had ook wel een zware hersenschudding of een dwarslaesie kunnen zijn', realiseert de inseminator zich. 'Voor de huisarts was mijn verhaal niet eens nieuw. Hij had de laatste maanden al meer mensen in zijn spreekkamer gehad die aangevallen waren door een koe.'

Johan reageerde luchtig toen de veehouder hem waarschuwde voor een vervelende koe. Angst kende de ervaren inseminator nooit. 'Normaal gesproken is het op dit bedrijf super voor elkaar', vertelt hij. 'Maar deze keer stond er een verkeerde koe gesepareerd en liep de tochtige koe nog in het koppel. Ik belde de veehouder en bood aan om de koe in de stal te insemineren. Geen probleem. Tot ik wegliep en van achteren een paar flinke beuken kreeg ...'

Voor Johan bleven de fysieke gevolgen van het ongeluk beperkt tot flinke blauwe plekken. Maar ook bij

hem komt de 'split second' tussen rustig wegllopen en hardhandig in een box worden gegooid nog dagelijks voorbij.

Gevaar altijd in achterhoofd

De slachtoffers hebben het er met kneuzingen en blauwe plekken vanaf gebracht en stapten al snel weer in hun CRV-auto. Maar dat een agressieve koe zomaar ineens kan toeslaan, zit sinds het ongeval altijd in hun achterhoofd.

'Als ik een koe in het koppel moet insemineren, ben ik nu steeds alert op wat er om mee heen gebeurt. En als ik het niet vertrouw, vraag ik de veehouder om mee te lopen. Dat deed ik voor het ongeval eigenlijk nooit', vertelt Henk. 'Als ik op andere koeien moet letten, kan ik niet vol geconcentreerd met mijn werk bezig zijn. Daardoor kan ik in onveilige situaties niet de kwaliteit leveren die ik zou willen', realiseert hij zich. De mannen zijn blij als koeien gesepareerd van het koppel vast staan. Veel veehouders hebben de zaken netjes voor elkaar. Maar nog te vaak moeten de inseminatoren hun werk onder onveilige omstandigheden doen. Ze hebben sterk de indruk dat het aantal agressieve koeien de laatste jaren toeneemt. 'Aanvallen zijn vaak het werk van koeien die zich al eerder agressief hebben gedragen', valt Simon op. 'Maar als deze koeien zijn afgevoerd, is het probleem niet opgelost. Er zullen altijd weer nieuwe agressieve koeien opduiken', zo realiseert hij zich. 'Wat mij betreft zouden we veel meer met veehouders in gesprek moeten gaan over structurele oplossingen. Te vaak denken ze dat koeien separeren in hun stal niet kan. Maar in overleg en met wat creativiteit is vaak een oplossing te bedenken. Je wilt als veehouder toch niet dat in jouw stal iemand iets overkomt.' l

Dit artikel beschrijft vier waargebeurde verhalen. Henk, Chris, Johan en Simon zijn niet de echte namen van deze CRV-medewerkers.

Aandacht voor veilig werken blijft nodig

Een bedrijfsongeval heeft vaak ingrijpende gevolgen voor de ki-medewerker, maar ook voor de veehouder en zijn gezin. Als een ongeval veroorzaakt wordt door een gevaarlijke werksituatie, kan de veehouder hiervoor bovendien aansprakelijk worden gesteld. Helaas neemt het aantal ongevallen met koeien de laatste jaren toe. U biedt ki-medewerkers een veilige werkplek als:

- dieren die geïnsemineerd, gescand of behandeld moeten worden, vast staan en gesepareerd zijn van het koppel. Dat wil zeggen dat er geen andere koeien bij kunnen komen;
- er geen stier tussen de koeien loopt;
- net voor of tijdens het bezoek van een ki-medewerker geen mest wordt gemixt.

Om aandacht te vragen voor de veiligheid van hun medewerkers hebben de Nederlandse ki-organisaties gezamenlijk een flyer ontwikkeld waarin veiligheidsmaatregelen beschreven staan.

Deze flyer is te downloaden van de website van CRV. Kijk op: www.crv4all.nl of www.crv4all.be of scan een van de QR-codes

NEDERLAND

BELGIË

